

Manuál pro muzikoterapii s dětmi

Při přípravě programu by měl terapeut pamatovat na:

1. Cíl připravovaného programu
2. Pravidla, která umožní dobrý průběh programu
3. Věk dětí a počet dětí ve skupině
4. Schopnosti dětí a srozumitelnost programu
5. Záživnost programu
6. Na rozcvičení na začátku
7. Na střídání různých činností – zahřívacích, aktivizačních, relaxačních
8. Určit si pořadí činností, čím se začne, čím se skončí
9. V případě rytmických aktivit myslet na postup od jednodušších ke složitějším
10. Na rozmanitost a dynamiku programu, mít dostatečnou zásobu nejrůznějších aktivit
11. Ke cvičením je dobré přidat vhodnou metaforu (např. hrajeme dešť)
12. Myslet na hodný způsob komunikace
13. Na potřeby a touhy členů skupiny
14. Na speciální potřeby některých, aby se mohli zapojit všichni
15. Na potíže, které mohou mít některé děti s pochopením či přizpůsobením se
16. Zda mají už děti zkušenost s hraním na nástroje, nebo ne
17. Na to, jaké nástroje máme k dispozici, připravit si pomůcky
18. Na prostředí, kde MT proběhne

Terapeut by měl během programu zvládnout:

1. Připravit děti několika slovy na jeho průběh
2. Zajistit, aby na něj všechny děti viděly, aby viděly i na sebe navzájem
3. Získat si a udržet pozornost dětí
4. Sladit děti na společnou vlnu
5. Stále komunikovat a vést je hodinou, domluvit si pro komunikaci gesta, když je hluk
6. Dávat dětem hranice, umět je ztišit, když je třeba
7. Vnímat naladění dětí a reagovat na ně
8. Jemně ale jasně zadávat úkoly
9. Dávat jim názorné ukázky
10. Umět poradit a pomoci jednotlivcům
11. Dát dětem pocit bezpečí, podpořit je
12. Nezapomenout pochválit a povzbudit
13. Používat vtipná a srozumitelná přirovnání při vysvětlování úkolu
14. Ovládat svoje vlastní emoce a jednání
15. Dbát na to, aby se děti navzájem respektovaly
16. Umět pracovat s časem a program dobře rozvrhnout
17. Umět změnit a upravit program podle vzniklé situace, umět improvizovat
18. Umět dětem naslouchat a sledovat jejich reakce
19. Zvládnout nesouhlas dětí
20. Udržovat dobrou náladu, dělat srandu
21. Dbát na to, aby nikdo nebyl mimo
22. Myslet na bezpečnost, aby se nikdo nezranil

Měl by dětem umožnit

1. Prozkoumat hudební nástroje
2. Prožít si rytmus
3. Vyjádřit svoje emoce hrou na nástroje

4. Umožnit tělesný pohyb
5. Aby se zapojili všichni
6. Zažít spolupráci
7. Hrát také podle vlastní chutí, projevit se podle sebe
8. Prostor pro vlastní iniciativu
9. Umožnit zvolit si rytmus nebo skladbu
10. Zpívat k bubnování, doprovodit písničku vlastním bubnováním
11. Bavit se hraním, zažít radost, být hluční a spontánní
12. Rozvíjet fantazii
13. Opakovat to, co je baví
14. Mít dostatek času k pochopení každé aktivity
15. Dát prostor pro zpětnou vazbu i bezprostřední reakce dětí
16. Umožnit jim odskočit si, najíst se a napít, když je to nutné
17. Umožnit jim vystoupit s aktivity, když je zúzkostňuje